

**EURASIA
CENTER**

EURÁZSIAI HÍRSZEMLE

(2024. július 6–12.)

Készítette:

**Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra**

Tartalomjegyzék:

Eurázsiai reakciók a Donald Trump elleni merényletre.....	4
Kelet-Ázsia.....	11
Dél-Ázsia	15
Délkelet-Ázsia.....	18
Közel-Kelet.....	23
Oroszország és a posztsovjet térség	27
Impresszum	32

**EURASIA
CENTER**

A HÉT GYORSELEMZÉSE

Eurázsiai reakciók a Donald Trump elleni merényletre

Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárík Meszár,
Veres Szabolcs, Zoltai Alexandra

Eurázsiai reakciók a Donald Trump elleni merényletre

A Donald Trump volt amerikai elnök és jelenlegi republikánus elnökjelölt elleni pennsylvaniai merénylet napok óta meghatározza a nemzetközi politikai diskurzust és médiatartalmakat. A merénylet részleteivel kapcsolatban számos kérdés egyelőre tisztázatlan. Az esetet értékelő hivatalos reakciók és a sajtóban megjelenő elemzői magyarázatok a történelmi párhuzamok és az amerikai belpolitikai környezet és elnökjelölti kampány ismérveinek kiemelése mellett ugyanakkor jellemzően jobbra két filozófiai elv mércéi közötti egyensúlyozásként azonosíthatók: Ockham és Hanlon borotvája. Ockham borotvája szerint „Borotváljuk le a szükségtelen részleteket!”, azaz minél egyszerűbb magyarázatokra kell szorítkozni. Hanlon borotvája szerint pedig „Sose tulajdonítsd rosszindulatnak azt, amire az ostobaság is elégséges magyarázat.”

Az eset kapcsán külön megnyilatkozó ázsiai országok kormányai egybehangzóan elítélték a halálos áldozatot is követelő merényletet, az ázsiai sajtóban megjelenő kommentárok pedig általában Donald Trump halálát beláthatatlan következményekkel járó eseménynek ítélték, miközben önmagának a sikertelen merényletnek is mély visszhangot tulajdonítottak a társadalmi feszültségektől erősen terhelt amerikai demokráciára nézve. Az alábbiakban az ázsiai reakciókat szemléljük.

Kelet-Ázsia

Kína

[Kína csatlakozott](#) a lövöldözéssel kapcsolatos nemzetközi aggodalomnyilvánításokhoz, a Kínai Külügyminisztérium vasárnap közölte, hogy Xi Jinping kínai elnök szimpátiáját fejezte ki Trumpnak. Xie Feng, Kína amerikai egyesült államokbeli nagykövete vasárnap az X-en is kipoztolta és hozzátette, hogy „Mihamarabbi felépülést kívánunk Trump úrnak és minden sérültnek”. A nagykövetség nem válaszolt azokra a kérdésekre, hogy hogyan és mikor juttatták el az üzenetet Trumphoz. A [Kínai Külügyminisztérium](#) korábban közleményt adott ki: „Kína követi a Donald Trump volt amerikai elnök kampánygyűlésén történt lövöldözést. Xi Jinping elnök együttérzését fejezte ki Trump volt elnökkel szemben.” Más ázsiai vezetőkkel ellentétben, akik közvetlenül a közösségi médiában tettek közzé üzeneteket, Xi szóvivőkön keresztül kommunikált.

[Dél-Korea](#)

Yoon Suk Yeol dél-koreai elnök vasárnap jókívánságait fejezte ki Donald Trump volt amerikai elnöknek, elítélve a pennsylvaniai elnökválasztási kampánya során elkövetett lövöldözést, amelyben szombaton megsebesült. A dél-koreai elnök azt írta az X-en, hogy „megdöbbenette a politikai erőszak förtelmes cselekménye”. Trumpnak mielőbbi gyógyulást kívánva azt írta: „Korea népe szolidaritást vállal Amerika népével.” Yoon szóvivője, Kim Soo-kyung írásos nyilatkozatában kijelentette, hogy a Yoon-kormányzat „határozottan elítéli a politikai erőszak minden formáját”, és Yoon sajnálatát fejezte ki a hír hallatán. A dél-koreai külügyminisztérium is megerősítette az elnöki hivatal álláspontját, és kijelentette, hogy Szöul határozottan elítéli a politikai erőszakot. Azt is közölte, hogy a minisztérium és Dél-Korea egyesült államokbeli

nagykövetsége szorosan figyelemmel kíséri a helyzetet. Lee Jae-myung a dél-koreai fő ellenzéki párt korábbi elnöke szintén elítélte a szombati támadást. Az X-en megjelent posztjában Lee, akit magát is megkéseltek egy januári busani kampánygyűlésen, szigorú fellépésére szólított fel, és a lövöldözést „a demokrácia alapjait megrendítő súlyos bűncselekménynek” minősítette.

Japán

Fumio Kishida japán miniszterelnök vasárnap kijelentette, hogy szilárdan ki kell állni a demokráciára kihívást jelentő erőszak minden formája ellen. „Imádkozom Trump volt elnök mielőbbi felépüléséért” – írta Kishida az X közösségi médiaplatformon közzétett bejegyzésében. Japán kormányzó és ellenzéki pártjainak magas rangú tagjai is aggodalmukat fejezték ki az incidenssel kapcsolatban, felidézve azt a tragédiát, amikor 2022-ben egy választási kampánybeszédben halálos lövést kapott a volt japán miniszterelnök, Abe Shinzo.

Dél-Ázsia

A merényletre adott első reakciójában Narendra Modi indiai miniszterelnök [vasárnap azt mondta](#), hogy mélyen aggasztja a „barátja” elleni támadás. Modi, aki köztudottan jó viszonyt ápol az iparmágnásból lett politikussal, azt mondta, hogy az erőszaknak nincs helye a politikában és a demokráciákban. „[Mélységesen aggaszt a barátom](#), Donald Trump volt elnök elleni támadás. Határozottan elítélem az incidenst. Az erőszaknak nincs helye a politikában és a demokráciákban. Mielőbbi felépülést kívánok neki” – írta Modi miniszterelnök az X-en.

A pakisztáni elnök Asif Ali Zardari „mélyen megdöbbenve” [értesült az incidensről](#), és hangsúlyozta, hogy „az erőszaknak nincs helye a politikában” – olvasható az elnöki hivatal közleményében. Mielőbbi felépülést kívánt Trumpnak, és sajnálatát fejezte ki az emberéletet követelő merénylet miatt. Shehbaz miniszterelnök az X közösségi médiaplatformon közzétett nyilatkozatában csatlakozott Zardari érzéseéhez. „Most értesültem, hogy Trump volt elnököt lelőtték egy választási gyűlésen. Ez egy sokkoló fejlemény. Elítélek minden erőszakot a politikában. Gyors felépülést és jó egészséget kívánok a volt elnöknek” – írta.

A bangladesi miniszterelnök, Sheikh Hasina [szintén elítélte](#) a Trump elleni merényletet. Hasina egy dhakai sajtótájékoztatón felszólalva „igazán tragikusnak” nevezte a támadást. „Az Egyesült Államok, mint a demokrácia fáklyavivője a világon, hogyan történhetett ott ilyesmi?” – tette fel a kérdést.

Délkelet-Ázsia

„Mélységesen megdöbbenett és elszomorított a Donald Trump volt elnök elleni mai lövöldözés. Az erőszak semmilyen formája sem lehet igazolható egy demokráciában” – [reagált](#) a merényletkísérletre Joko Widodo indonéz elnök. Eközben az indonéz elnöki biztonsági különítmény (Paspampres) parancsnoka [bejelentette](#), hogy a különítmény tanulni kíván a merényletből, és az alapján javítani fog a saját protokollján.

„Megdöbbenve hallottam a Donald Trump elleni merényletről. Megkönnyebbülve hallom a híreket, hogy biztonságban és jól van. Gondolataink az elhunyt családjával, valamint az értelmetlen támadás sérültjeivel és érintettjeivel vannak. Soha nem szabad erőszakhoz

folyamodnunk, függetlenül a nézetkülönbségektől.” – [írta](#) Lawrence Wong szingapúri kormányfő egy Facebook-bejegyzésében.

„Elítéljük az ilyen lövöldözést és az erőszak minden formáját. A volt elnöknek biztonságos és mielőbbi felépülést kívánok. Gondolataink és imáink a támadásban érintettek családjával vannak” – [írta](#) a thai külügyminiszter, Maris Sangiampongsa. Bár a thai miniszterelnök is aggodalmát fejezte ki a támadás miatt, jelezte, hogy nem kezdeményez változtatásokat a biztonsági szolgálatokban, mert „az amerikai és a thaiföldi körülmények eltérők”.

Anwar Ibrahim malajziai kormányfő is kifejezte szimpátiáját a meglőtt elnökjelölt felé, hozzátéve, hogy reméli, a helyzet ellenőrzés alatt marad. A miniszterelnök [hangsúlyozta](#), hogy „bármilyen is legyen a hozzáállásunk bármelyik vezetővel szemben, ez a módszer nem megoldás”.

Ifjabb Ferdinand Marcos Fülöp-szigeteki elnök hasonló módon fejezte ki jókívánságait Trumpnak. „Nagy megkönnyebbüléssel fogadjuk a hírt, hogy Donald Trump volt elnök jól van és jól érzi magát a merényletkísérlet után. Gondolataink és imáink vele és családjával vannak”. „A világ minden demokráciát szerető népével együtt elítéljük a politikai erőszak minden formáját. A nép hangjának mindig a legfőbbnek kell maradnia” – [tette hozzá](#).

Az indonéz sajtó továbbá [kiemelte](#), hogy a merénylet utáni első kereskedési napon a kriptotőzsdéi részvények, a fegyverrészvények, a magánbörtönöket üzemeltető cégek részvényei, a Trump többségi tulajdonában lévő Trump Media & Technology Group részvényei, a Tesla részvények és más olyan vállalatok részvényei, amelyek Donald Trump elnökségéből profitálhatnak, megugrottak, miután a republikánus elnökjelölt ellen elkövetett merénylet növelte a várakozásokat, hogy Trump megnyeri a novemberi választásokat. A hosszú lejáratú amerikai kötvényhozamok is emelkedtek, mivel a piacok most arra számítanak, hogy a következő Trump-kormány növelni fogja az államadósságot és felpörgeti az inflációt.

Közel-Kelet

Iraki Kurdisztán

Maszrúr Bádzáni, az iraki Kurdisztáni Autonóm Régió miniszterelnöke „a leghatározottabban elítélte a támadást” az X platformon, [mondván](#), hogy gondolatai „ennek az értelmetlen terrorcselekménynek” az áldozataival vannak.

Izrael

Benjamin Netanjahu miniszterelnök azt [mondta](#) őt és feleségét is „megdöbbenetette a Trump elnök elleni kézzel fogható támadás”. Az X-en kifejtette: „imádkozunk [Trump] biztonságáért és mielőbbi felépüléséért”.

Törökország

Recep Tayyip Erdoğan török elnök [nemetszését](#) fejezte ki a volt amerikai elnök elleni merénylettel kapcsolatban, és jókívánságait fejezte ki Trumpnak, családjának és támogatóinak. Azt mondta, hisz abban, hogy „a támadás kivizsgálását hatékonyan fogják lefolytatni”, hogy ne ássák alá az amerikai választásokat.

Egyiptom

Abd el-Fattáh esz-Szíszi egyiptomi elnök [elítélte](#) a Trump elleni merényletet, és „mielőbbi felépülést kívánt neki... és azt, hogy az amerikai választási kampány békés és egészséges légkörben, a terrorizmus, az erőszak és a gyűlölet minden megnyilvánulásától mentesen fejeződjön be”.

Egyesült Arab Emírségek

Az Egyesült Arab Emírségek határozottan [elítélte](#) Trump meglövését és „ezeket a szélsőséges bűncselekményeket”, hangsúlyozva, hogy „az erőszak minden formáját állandóan elutasítják”.

Bahrein

Szalmán bin Hamad Ál Halífa herceg, Bahrein trónörököse [elítélte](#) a merényletet, hangsúlyozva, hogy „elítéli a politikai erőszak minden olyan formáját, amely ellentmond a demokratikus normáknak és értékeknek”.

Katar

Katar szintén felszólalt a merényletkísérlet ellen, és [hangsúlyozta](#) „a párbeszéd és a békés eszközök alkalmazásának szükségességét, valamint a politikai erőszak és a gyűlölet elkerülését a nézeteltérések leküzdése érdekében minden szinten”.

Posztszovjet térség

Oroszország

Moszkvában inkább óvatos álláspontot [képviselnek](#). A Kreml elítélte a merényletet, Dmitrij Peszkov az elnök szóvivője egy nyilatkozatában elmondta, hogy a Kreml szerint a Trump ellen elkövetett merényletnek nincs köze a regnáló hatalomhoz, inkább csak az ahhoz vezető légkör kialakításához és hozzátette: „A jelenlegi adminisztráció működési stílusa olyan, hogy minden kérdést inkább az erő pozíciójából old meg, beleértve a világ ügyeit is, amelyekben részükről soha senki nem próbál kompromisszumot keresni. Most az erőszakot az országon belülre is átvezették” – mondta Peszkov. Újságírói kérdésre válaszolva elmondta, hogy Putyin elnök nem tervez telefonbeszélgetést Trumpgal.

Moszkva számára igen fontos a távolságtartás az amerikai választásoktól, kiváltképp Donald Trump esetében. Szakértők szerint, mivel Trump korábbi győzelmének fő kritikája az orosz „segítség” volt, Moszkvában úgy vélik, hogy a jelenlegi választási kampány alatt minden erre adó okot kerülni kell, hogy amennyiben Trump ismét győzne, ne érhesse ilyen jellegű kritika, és ez ne kösse meg az esetleges új elnök kezét, ha úgy dönt normalizálná viszonyát Moszkvával.

Dél-Kaukázus

A Donald Trump ellen elkövetett merényletet minden Dél-Kaukázusi vezető egyértelműen elítélte és megelőbbi felépülést kívánt az Egyesült Államok 45. elnökének. Azonban az orosz és angol nyelven is elérhető sajtóban az esemény vizsgálata, valamint napirenden tartása eltérő volt.

Az azeri sajtóban a domináns vonalat İlham Aijev elnök [nyilatkozata](#) képviselte, amelyben elmondta, hogy a merénylet szörnyű és sokkoló eset volt, amelyet határozottan elítél. A grúziai médiában az eset megítélése kettősséget [mutatott](#), ugyanis az országban kormányzó Grúz Állam párt igen feszült viszonyt ápol a demokrata adminisztrációval. Iraklii Kohabidze angol nyelvű X bejegyzésében általánosságban elítélte az erőszakot és a merényletet, ahogyan ezt Salome Zurabisvili elnökasszony is tette, aki nyíltan jobb viszonyban áll Washingtonnal és Brüsszellel, kritizálva a Grúz Állam kormányzását. Ezzel együtt Kohabidze egy grúz nyelvű Facebook posztot is közzé tett, amelyben azt állítja, hogy „a globális háború párt nem változtat a módszerein. A liberális fasizmus, a radikalizmus, a polarizáció, a gyűlölet és a politikusok elleni gyilkos támadások mindennaposá váltak mind az Egyesült Államokban, mind Európában a 21. században.” Erre rácsatlakozva egyéb a Grúz Államhoz közel álló politikusok azt nyilatkozták, hogy a háborúpártiak lőttek a békepártira. A grúz retorika ebben az esetben inkább demokrata adminisztrációval kialakult feszült viszony valamint a kormánypártot ért kritika is generálja. Az ilyen jellegű konfrontatív megnyilvánulások azonban belföldre szólnak és grúz nyelven történtek. A hivatalos angol nyelvű kommunikáció kizárólag az erőszak elítélésére összpontosít.

A többi vezetőhöz képest hasonló tartalmú [nyilatkozatot](#) tett közzé Nikol Pasinyan örmény miniszterelnök is, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy az ilyen agresszív cselekedeteknek nincs helye egy demokratikus társadalomban. Az örmény sajtóban viszont már jelentek meg [elemzések](#) is, nem csak politikai nyilatkozatok. Az örmény szakértők úgy vélik, hogy az elnökjelölt elleni támadás globális rezonanciát váltott ki, különösen az Egyesült Államok volt elnökére és jelenlegi jelöltjére vonatkozó részletekkel kapcsolatban, ami különböző verziók terjedéséhez vezetett ám ezzel együtt a merényletet a jelenlegi választási kampány áttörésének tekinteni korai lenne. Örményország számára az amerikai választások eredménye a régió és Örményország abban betöltött szerepe szempontjából is fontos, ugyanis a jelöltek elképzelései eltérők. Biden győzelme esetén az amerikai politika fő célja a szakértők szerint az örmény-azerbajdzsáni megállapodás aláírása lenne a lehető legrövidebb időn belül, és valószínűleg támogatná az örmény-török kapcsolatok normalizálását is. Washington célja a dél-kaukázusi régióban továbbra is a pozíciói megerősítése lenne, különösen Oroszország pozícióinak gyengítése érdekében. Ez azonban Trump esetében kevésbé releváns, ugyanis számára az orosz kivonulás Dél-Kaukázusból kisebb prioritás, mint a demokraták számára. Trump valószínűleg üzleti alapú politikát folytatna, és bár valószínűleg ő is törekedne az örmény-török kapcsolatok fejlesztésére, ezt pusztán üzleti racionalitásból tenné. Az örmény közösség igen nagy létszámú az Egyesült Államokban, és befolyásuk ellenére a választások során önálló tényezőként nem értelmezhetők. Ezzel együtt komoly kritikával illették mind a republikánus mind a demokratikus adminisztrációkat, hogy a karabahi konfliktus során nem léptek fel Bakuval szemben.

Összeségében a dél-kaukázusi reakciók nagyban tükrözik az adott országok érdekeit és kapcsolataik szintjét az Egyesült Államokkal és az ottani politikai erővel. A multivektoros külpolitikát folytató Azerbajdzsán erős pozíciókkal rendelkezik és ebből kifolyólag az amerikai folyamatok kisebb mértékben érintik. Grúzia, amely konzervatív inkább a republikánus, így Trumphoz közelebb narratívákat képvisel kihasználta az alkalmat, és befelé a háború pártiakat és a szerintük mögöttük meghúzódó demokrata érdekeket kritizálták. Örményország pedig az

amerikai politikai erők geopolitikai stratégiái mentén értékelik az amerikai folyamatokat, amelyek egyenesen befolyásolhatják a Jerevánt is érintő dél-kaukázusi folyamatokat.

Közép-Ázsia

Az amerikai elnökjelölt elleni merényletről szóló hírek a közép-ázsiai nyomtatott és digitális média felületeit is bejárta. A közép-ázsiai régió országainak – Kazahsztán, Kirgizisztán, Tádzsikisztán, Türkmenisztán és Üzbegisztán – valamennyi elnöke nyilatkozatban ítélte el a merényletkísérletet.

[Türkmenisztán](#) külügyminisztériuma a hivatalos közlése szerint mély aggodalommal fogadta a hírt az Egyesült Államok 45. elnökének, Donald Trumpnak a meggyilkolására tett kísérletről. Emellett határozottan el is ítélte az erőszakos cselekményt, és mielőbbi felépülést kívánt Trumpnak.

A merénylettel kapcsolatban hasonló álláspontot foglalt el Kazahsztán is. A közép-ázsiai ország elnöke hivatalos közleményben [ítélte el](#) a tragikus eseményt, hangsúlyozva, hogy ő és országa is határozottan elítéli a Donald Trump volt amerikai elnök meggyilkolására tett kísérletet, és mielőbbi felépülést kívánt neki.

Közép-Ázsia legnépesebb országának elnöke, Shavkat Mirziyoyev üzbég elnök a merényletet követően mély aggodalmának [adott hangot](#) a Pennsylvániában tartott választási kampánybeszéd során történetekkel kapcsolatban. Emellett szomszédos kollégáihoz hasonlóan az üzbég elnök is mielőbbi felépülést kíván Donald Trumpnak.

Ugyanakkor a közép-ázsiai médiának a hírei között csak az amerikai sajtóorgánumból átvett hírek szerepeltek, [kiemelve](#) azt, hogy a lövés pillanatában Donald Trump beszédében az illegális migráció problémáira igyekezett rávilágítani.

A gyorselemzést készítette: Klemensits Péter, Seremet Sándor, Szakáli Máté, Tárik Meszár, Veres Szabolcs és Zoltai Alexandra

**EURASIA
CENTER**

▶ KELET-ÁZSIA

Kelet-Ázsia

Dél-Korea és Japán vezetői osztoznak az aggodalomban orosz–észak-koreai kapcsolatok miatt

Hyunsu Yim, The Japan Times, 2024. július 11.

Yoon Suk Yeol dél-koreai elnök és Fumio Kishida japán miniszterelnök osztozik az aggodalomban az Oroszország és Észak-Korea közötti kapcsolatok erősödése miatt, és megállapodtak abban, hogy folytatják biztonsági együttműködésüket – áll Yoon hivatalának közleményében. A NATO-csúcson immár harmadik éve részt vevő két vezető szerdán a washingtoni rendezvény margóján találkozott. Az Oroszország és Észak-Korea közötti katonai és gazdasági együttműködés nem csak Kelet-Ázsia viszonylatában, de globálisan is biztonsági aggodalomra ad okot a két vezető szerint. Yoon azt is hozzátette, hogy Phenjan és Moszkva egyre erősödő kapcsolatai aláhúzzák annak a jelentőségét, hogy tavaly Joe Biden amerikai elnökkel és Kishidával háromoldalú csúcstalálkozót tartottak Camp Davidben, ahol megállapodtak a katonai és gazdasági együttműködés elmélyítéséről. 2022-es hivatalba lépése óta Yoon igyekezett rendezni a Tokióval fennálló kapcsolatait, amelyeket a Korea 1910–1945-ös Japán általi megszállásából fakadó történelmi viták nehezítenek.

Forrás: [Leaders of South Korea, Japan share concerns over Russia-North Korea ties](#)

Az OECD szerint Dél-Korea egzisztenciális válsággal néz szembe

Choi Ji-won, The Korea Herald, 2024. július 11.

A dél-koreai gazdaság az idei második felévben folytatja fellendülését, ennek ellenére az országnak foglalkoznia kell „egzisztenciális problémájával”, amely olyan problémákból ered, mint az alacsony termelékenység, a népesség csökkenése és az éghajlatváltozás, közölte az OECD. Az „OECD Economic Surveys Korea 2024” című jelentés szerint az országnak a munkaerőpiac strukturális reformjait, a munkaerő- és családpolitikák fejlesztését, valamint a társadalmi normák megváltoztatását is szorgalmaznia kellene a népességfogyás ellensúlyozása érdekében. A jelentés azt is javasolja, hogy Dél-Korea exportorientált növekedési modelljében „döntő fejlesztést” hajtsanak végre a csökkenő termelékenység támogatása érdekében.

Forrás: [South Korea faces existential issue: OECD](#)

A kínai elektromos autógyártók új piac után néznek

Daniel Ren, SCMP, 2024. július 11.

A kínai elektromos járműgyártók egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek a Közel-Keleten és a főbb feltörekvő piacokon, például Brazíliában és Oroszországban, mivel exportjukat más célállomásokra kívánják terelni, miután az Egyesült Államokban és az Európai Unióban a magasabb vámok miatt az eladások visszaesésétől tartanak. Kína ugrásszerűen megelőzte Dél-Koreát, és idén a legnagyobb autóexportőr lett Izraelben. Szakértők szerint a kínai EV-gyártók azért ennyire népszerűek a nemzetközi piacokon, mert járműveikkel a legjobb ár-érték arányt biztosítják a globális vásárlóknak. Az Izraeli Járműimportőrök Szövetségének adatai szerint 2024 első öt hónapjában összesen 34 601 Kínában gyártott benzines és elektromos autót szállítottak Izraelbe, ami meghaladja a dél-koreai 27 187 darabot. A tisztán elektromos és plug-in hibrid autók, kínai gyártású elektromos járművek szállítása január és május között 26 803 darabra nőtt, ami az izraeli piac 68%-át jelenti.

Forrás: [Chinese EV makers train sights on Middle East, Brazil, Russia after US, EU raise tariffs](#)

Kína külkereskedelme új csúcstot ért el az első félévben

Xinhua, 2024. július 12.

Kína külkereskedelme új csúcstot ért el az idei év első felében, ami további lendületet ad a gazdasági fellendülésnek – mutatták ki a legfrissebb hivatalos adatok. A General Administration of Customs (GAC) adatai szerint az árukereskedelem volumene éves összevetésben 6,1%-kal 21,17 ezermilliárd jüanra (körülbelül 2,97 ezermilliárd amerikai dollárra) nőtt a január-júniusi időszakban, az export 6,9%-kal, az import pedig 5,2%-kal nőtt. A számokat tekintve az elemzők úgy vélik, hogy a külkereskedelem pozitív tendenciája tovább szilárdul. A második negyedévben az import és az export összességében 7,4%-kal nőtt az egy évvel korábbihoz képest, ami jelentősen meghaladta az idei első negyedévi 4,9%-os és a tavalyi negyedik negyedévi 1,7%-os növekedést. A GAC szerint az áruk külkereskedelme mind minőségi, mind mennyiségi szempontból folyamatosan javult, ami hozzájárul a gazdaság felfelé ívelő trendjéhez. Az ASEAN továbbra is Kína legnagyobb kereskedelmi partnere, a kétoldalú kereskedelmi volumen elérte a 3,36 ezermilliárd jüant az első félévben, ami 10,5%-kal haladja meg az egy évvel korábbi, és az ország teljes külkereskedelmének 15,9%-át tette ki. Ezt követte az Európai Unió 2,72 ezermilliárd jüan kereskedelmi forgalommal, az Egyesült Államok 2,29 ezermilliárd jüannal, Dél-Korea pedig 1,13 ezermilliárd jüannal.

Forrás: [China's foreign trade reaches new high in H1](#)

Kína működő 6G-teszhálózatot fejlesztett

Cheng Yu, China Daily, 2024. július 11.

Kína kifejlesztette a világ első 6G terepi teszhálózatát. Az áttörést Zhang Ping, a Kínai Mérnöki Akadémia akadémikusa, a Pekingi Postai és Távközlési Egyetem professzora vezette. A teszhálózat lehetővé teszi a kommunikáció és a mesterséges intelligencia mélyebb integrációját, miközben igazolta a 6G átviteli képességekkel rendelkező 4G és 5G kapcsolatok megvalósíthatóságát is, a kapacitás, a lefedettség és a hatékonyság jelentős javulásával.

Forrás: [China builds the world's first 6G field test network](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉL-ÁZSIA**

Dél-Ázsia

Modi miniszterelnök közgazdászokkal találkozott a 2024-25-ös költségvetés benyújtása előtt

PTI, The Indian Express, 2024. július 11.

Narendra Modi miniszterelnök neves közgazdászokkal találkozott, hogy kikérje véleményüket és javaslataikat a következő költségvetéssel kapcsolatban – közölte egy magas rangú kormánytisztviselő. Nirmala Sitharaman uniós pénzügyminiszter a tervek szerint július 23-án mutatja be a 2024-25-ös költségvetést a Lok Sabha-ban. A közgazdászok és ágazati szakértők mellett a Niti Aayog alelnöke, Suman Bery és más tagok is részt vettek a találkozón. Az ülésen jelen volt többek között Sitharaman pénzügyminiszter, Rao Inderjit Singh tervezési miniszter, V Anantha Nageswaran gazdasági főtanácsadó, valamint Surjit Bhalla és Ashok Gulati közgazdászok és K V Kamath veterán bankár. A 2024-25-ös költségvetés lesz a Modi 3.0 kormány első jelentős gazdasági dokumentuma, amely várhatóan többek között lefekteti az útitervet ahhoz, hogy India 2047-re fejlett országgá váljon. A gazdaság 2023-24-ben 8,2%-os növekedési ütemet regisztrált.

Forrás: [PM Modi meets economists ahead of Budget for 2024-25](#)

Pakisztán és Azerbajdzsán megállapodtak a kétoldalú beruházások 2 milliárd dollárra történő növeléséről

Pakistan Today, 2024. július 11.

Pakisztán és Azerbajdzsán csütörtökön megállapodott abban, hogy a kölcsönösen előnyös projektek területén 2 milliárd dollárig növelik a kétoldalú beruházások szintjét. A két ország tisztviselői 15 egyetértési nyilatkozatot és megállapodást kötöttek a kétoldalú együttműködés előmozdítása érdekében, többek között a kereskedelem, a turizmus, a bányászat és ásványkincsek, a tudomány és technológia, a jog és igazságszolgáltatás, valamint a kulturális csereprogramok terén. Muhammad Shehbaz Sharif miniszterelnök és İlham Aliyev azerbajdzsáni elnök is részt vett az aláírási ceremónián. A pakisztáni miniszterelnök kifejezte reményét, hogy ez év novemberében Azerbajdzsánba tervezett látogatása során a két fél kész lesz arra, hogy kezdetben 2 milliárd dollár értékű megállapodásokat kössön.

Forrás: [Pakistan, Azerbaijan agree to enhance bilateral investment to \\$2 billion](#)

Az Egyesült Államokat bosszantja Modi miniszterelnök oroszországi látogatása a NATO-csúcstalálkozó közepette

India Today, 2024. július 11.

A Bloomberg jelentése szerint a Narendra Modi miniszterelnök és Vlagyimir Putyin között a közelmúltban Moszkvában tett látogatás során kialakult barátság a Joe Biden vezette amerikai kormányzat több magas rangú tisztviselőjét is bosszantotta. Kétnapos látogatása során Modi miniszterelnök akit Oroszország legmagasabb polgári kitüntetésével tüntettek ki, elismerően nyilatkozott Putyinnal, amiért az elmúlt két évtizedben az indiai–orosz barátságot egyre magasabb szintűre vezette. Modi miniszterelnök első oroszországi látogatása az ukrajnai invázió óta kritikát váltott ki az amerikai kormányon belül és kívül egyaránt az amerikai–indiai kapcsolatok szorosabbra fűzésével kapcsolatban. Kurt Campbell külügyminiszterhelyettes július elején beszélt Vinay Kwatra külügyminiszterrel abban a reményben, hogy a Modi-Putyin találkozót át lehet ütemezni, hogy ne essen egybe a NATO-csúcstalálkozóval – tette hozzá a jelentés. Még Eric Garcetti amerikai nagykövét is közvetve bírálta a Modi–Putyin találkozó, amikor a nap folyamán Újdelhiben tartott sajtótájékoztatóján azt mondta, hogy India nem veheti „természetesnek” az USA barátságát. Közben Jake Sullivan amerikai nemzetbiztonsági tanácsadó figyelmeztette Újdelhit, hogy „nem jó fogadás Oroszországra, mint hosszú távú, megbízható partnerre fogadni”, és Moszkva egy esetleges konfliktus esetén Peking mellé állna Újdelhi helyett.

Forrás: [US irked by PM Modi's Russia visit amid NATO Summit: Report](#)

India tartózkodott az ENSZ-határozatnál, amely követelte Oroszországtól az ukrajnai offenzíva azonnali befejezését

PTI, Hindustan Times, 2024. július 12.

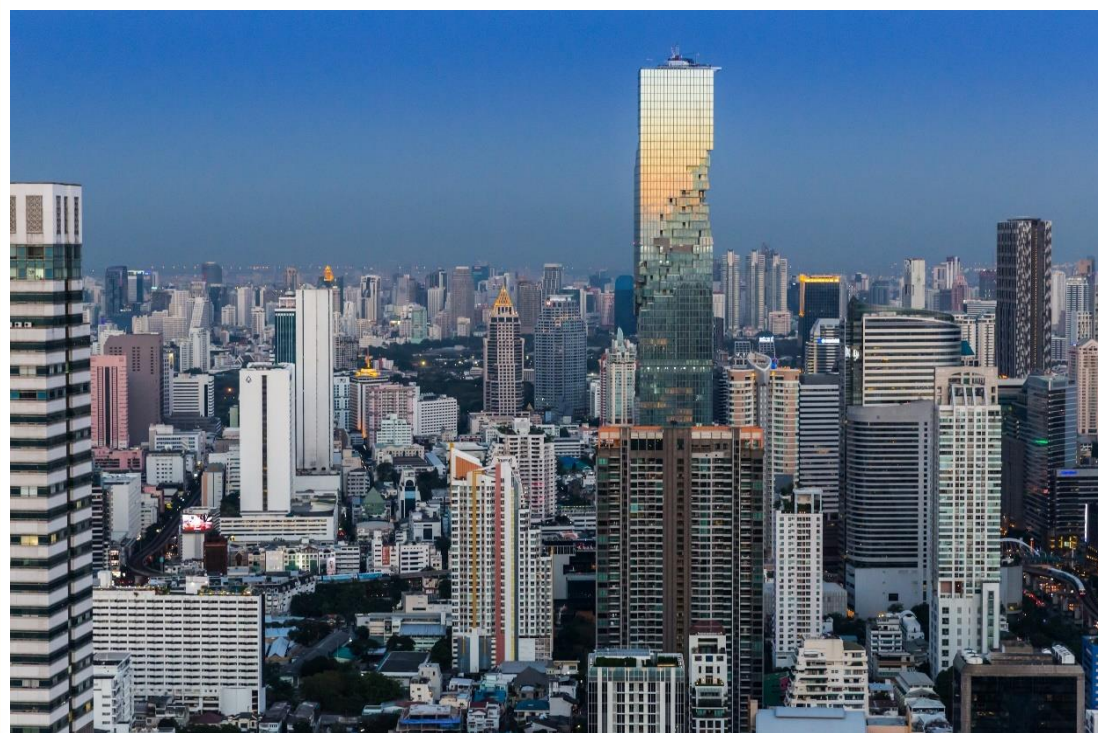
India tartózkodott az ENSZ Közgyűlésében egy olyan határozat elfogadásától, amely azt követelte, hogy Oroszország azonnal hagyjon fel az Ukrajna elleni agresszióval, és sürgősen vonja ki katonai és más, illetéktelen személyzetét a zaporizzsjai atomerőműből. Az ENSZ 193 tagú Közgyűlése csütörtökön 99 igen szavazattal, kilenc nem ellenében és 60 tartózkodás mellett fogadta el a határozatot, utóbbiak között India, Banglades, Bhután, Kína, Egyiptom, Nepál, Pakisztán, Szaúd-Arábia, Dél-Afrika és Srí Lanka is szerepel. A határozat ellen szavazott Fehéroroszország, Kuba, Észak-Korea, Oroszország és Szíria. A határozattervezetet Ukrajna terjesztette elő, és több mint 50 tagállam támogatta, köztük Franciaország, Németország és az Egyesült Államok. A határozat felszólította Moszkvát, hogy amíg az ukrajnai Zaporizzsjai Atomerőművet vissza nem adja Ukrajna szuverén és illetékes hatóságainak teljes ellenőrzése alá, addig biztosítsa a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség Zaporizzsjai Támogató és Segítő Missziójának időben történő és teljes körű hozzáférését az erőmű valamennyi, a nukleáris biztonság és védelem szempontjából fontos területére.

Forrás: [India abstains on UN resolution demanding Russia immediately ends its Ukraine offensive](#)

**EURASIA
CENTER**

► **DÉLKELET-ÁZSIA**

Délkelet-Ázsia

Indonézia MRO-engedélyeket kér európai vállalatoktól

Florentia Libo, Semarak News, 2024. július 12.

Indonézia Ipari Minisztériuma megkeresi a karbantartási, javítási és nagyjavítási (MRO) szolgáltatásokat nyújtó külföldi, különösen európai vállalatokat, hogy engedélyeket adjanak indonéziai vállalatoknak, közölte egy tisztviselő. Syahroni Ahmad, az ipari erőforrásokhoz való hozzáférés és a nemzetközi promóció igazgatója elmondta, hogy a minisztérium keresi a módját annak, hogy fellendítse az ország MRO-iparát. „Szorgalmazzuk, hogy adjanak MRO-engedélyeket, például az Indonézia és az Európai Unió közötti átfogó gazdasági partnerségi megállapodás (IEU CEPA) keretében” – magyarázta. Zulkifli Hasan kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy az IEU-CEPA-ról szóló tárgyalások október 20-a, a megválasztott elnök, Prabowo Subianto új kormányának hivatalba lépése előtt lezárulnak. A két fél eddig 21 tárgykörből 11-ben állapodott meg, többek között a vámügyek és a kereskedelem megkönnyítése, a kereskedelmi jogorvoslatok, a vitarendezés, az intézményi és záró rendelkezések, valamint az átláthatóság kérdéseiben.

Forrás: [Indonesia sedang mencari lisensi MRO dari perusahaan-perusahaan Eropa](#)

Szingapúr 2025. január 1-től leállítja az új dízelüzemű autók és taxik regisztrációját

Business Times, 2024. július 10.

A kormány azon törekvésének részeként, hogy 2040-re a köztársaság utcáin közlekedő összes járművet tisztább energiával üzemeltessék, 2025. január 1-jétől nem lehet majd dízelüzemű autókat és taxikat forgalomba helyezni Szingapúrban. A környezetszennyezőbb járművek fokozatos kivonását három évvel ezelőtt jelentették be a parlamentben a kormány 2021. márciusi környezetvédelmi fenntarthatósági terveiről szóló vita során. Az új dízelautók és taxik közelgő betiltása azelőtt történik, hogy 2030-tól minden a városállamban bejegyzett új autónak és taxinak tisztább energiafelhasználású modellnek kell lennie. Bár a 2025. január 1-je előtt bejegyzett dízelautók tulajdonosai a 2025-ös határidő után is megújíthatják jogosultsági bizonyítványukat (COE), a megújítás visszatartása érdekében magasabb útdíjat kell majd fizetniük. Ez része annak a hatályos politikának, miszerint a 10 évnél idősebb járművek után a jármű korától függően 10-50%-os útdíjpótdíjat számítanak fel.

Forrás: [Singapore to stop registration of new diesel cars and taxis from Jan 1, 2025](#)

Malajzia jó helyzetben van ahhoz, hogy a szén-dioxidleválasztás, -hasznosítás és -tárolás (CCUS) regionális központja legyen

Nur Amira Mohd Hedzer, BHarian, 2024. július 12.

A MIDF Amanah Investment Bank szerint Malajzia jó helyzetben van a szén-dioxid-leválasztás, -hasznosítás és -tárolás (CCUS) ígéretes regionális központjává váláshoz, amely állapot hozzájárul a fenntartható gyakorlatokhoz is az olaj- és gázágazatban, amint azt a Nemzeti Energiaátmeneti Útmutató (NETR) is kiemeli. A NETR keretében Malajzia 2030-ig három CCUS központot kíván létrehozni, amelyek közös tárolási kapacitása elérheti az évi 15 millió tonnát (mTpa), azaz körülbelül napi 300 000 hordót (bpd). Malajzia 16 kimerült mezőt azonosított, amelyek alkalmasak a CCUS-ra. A MIDF Amanah kutatási jegyzetében azt írja, hogy ezek a mezők összesen 46 ezermilliárd köblábnyi becsült tárolási kapacitást kínálnak a CO₂ biztonságos tárolására. Ezek közül 11 Sabah és Sarawak tengeri területein található, míg a fennmaradó öt a félszigeti Malajziában található, Terengganu és Pahang államokban. Ezért a CCUS-törvénytervezet, amelyet idén novemberben nyújtanak be a parlamentnek, és várhatóan 2025-ben fogadnak el, számos olaj- és gázszolgáltató és berendezésgyártó (OGSE) vállalat számára előnyös lesz. A törvényjavaslat célja, hogy szabályozza a tevékenységet és több befektetőt vonzzon az országba. Emellett a jövőben egységes engedélykérelmet írhat elő a CCUS-projektek számára, ami tovább segítheti a környezetvédelmet és a munkaerő biztonságát, miközben más CCUS-megoldásokat is betelepíthet az országba, például szén-dioxid-nyelőket az esőerdőkbe és a kihasználatlan földterületekre. A befektetési bank szerint Terengganu kiemelkedik a CCUS számára javasolt államok közül a tengeri olajkutak és a Kertehben meglévő terminállétesítmények miatt. A CCUS az olaj- és gáziparban használtakhoz hasonló létesítményeket használ. Ezért egy teljes CCUS létesítmény – terminálok, csővezetékek, úszó kitermelő, tároló és kirakodó hajók (FPSO-k), folyékony szén-dioxid (LCO₂) hordozók, tengeri fúrótornyok, mezőfejlesztés és karbantartás, valamint munkaerő – költségei nagyjából 20-30 milliárd ringgit (4,2–6,4 milliárd USD) körül mozognak. A kertehi létesítményekkel nemcsak az új építkezések költségei lennének lényegesen alacsonyabbak, hanem a meglévő működési infrastruktúra hatékonysága is képes lenne több beruházást vonzani az államba és az iparágba – áll a közleményben. Emellett Terengganu a hagyományos és megújuló energiaforrások ökoszisztémájával is rendelkezik, amely hasznos lehet a CCUS projektek megvalósításához, tovább erősítve az állam pozícióját a fenntartható energiamegoldások egyik fő regionális központjaként. A CCUS hátrányos kockázatai: az infrastruktúra fejlesztésének és kiépítésének magas költségei, a hosszú távú tárolás bizonytalansága, a kihívást jelentő szállítási módszerek, valamint az aránytalan megítélés és hatások. „Összességében úgy látjuk, hogy a javasolt törvényjavaslat nagyszerű eszköz a CCUS-megoldások felgyorsítására” – fogalmaz a közlemény. „A CCUS-ra vonatkozó erősebb és egyértelműbb politikával úgy véljük, hogy a CCUS működése a teljes olaj- és gáziparra átgyűrűző hatással lehetne és befektetéseket vonzana a vállalatok, az állam és a nemzet számára, és ezt követően biztosítaná, hogy a NETR-ben javasolt energetikai átállás a tervek szerint zökkenőmentesen menjen végbe.”

Forrás: [Malaysia dalam kedudukan baik jadi hab serantau CCUS](#)

Japán és Kína erősen érdekelt az indonéziai EV-üzletágban

Erry Frayudi, Belitong Ekspres, 2024. július 12.

„Több nemzetközi fél is felvette velünk a kapcsolatot, hogy részt kívánnak venni az indonéziai EV-üzletágban, többek között Japánból, Dél-Koreából, Tajvanról és Kínából” – közölte Syahroni Ahmad, az indonéziai Ipari Minisztérium ipari erőforrásokért és nemzetközi promóciós hozzáféréseért felelős igazgatója. Elmondása szerint a kormány aktívan támogatja a külföldi vállalatok számára nyújtott indonéziai EV befektetési lehetőségek bővítését, különösen azután, hogy az Egyesült Államok 100%-ra emelte a Kínából származó EV-kre kivetett vámokat, Európa pedig akár 37%-ra növelte a kínai EV-kre kivetett vámokat.

Forrás: [Bisnis EV di RI Meningkatkan, Jepang hingga China Tertarik Berpartisipasi](#)

A tehetős kínaiak visszatérnek Szingapúrból Hongkongba

Business Times, 2024. július 9.

Miután a milliomosok öt éven át elhagyták a várost, a New World Wealth hírszerző cég és a Henley & Partners bevándorlási tanácsadó cég adatai szerint Hongkong idén várhatóan mintegy 200 nagy vagyonnal rendelkező magánszemélyt fogad be, köszönhetően olyan kezdeményezéseknek, mint a családi irodák adókedvezményei, valamint a vízum- és tartózkodási programok. Ez egyfajta elmozdulás a járványhelyzet éveihez képest, amikor Hongkong szigorú karanténja és a politikai felfordulás miatt a tehetős szárazföldi kínaiak és vagyonuk Szingapúrhoz áramlott. Most a magánbankárok, szolgáltatók és biztosítók azt mondják, hogy a hongkongi üzleti élet fellendülőben van, míg Szingapúr szigorított pénzügyi szabályai elriasztják az ügyfelek egy részét. Miután 2022-ben a privát banki és vagyonalapok beáramlása mintegy 80%-kal visszaesett, 2023-ban a Hongkongban kezelt vagyon 2,1%-kal 31 ezermilliárd hongkongi dollárra (5,4 ezermilliárd szingapúri dollár) nőtt. A privát banki és vagyonkezelési szolgáltatások erős teljesítményének köszönhetően a nettó alapbeáramlás pedig több mint háromszorosára, közel 390 milliárd HK\$-ra ugrott tavaly – írta Paul Chan pénzügyi államtitkár a blogjában.

Forrás: [Rich Chinese return to Hong Kong as Singapore steps up scrutiny](#)

Thaiföld 2027-re az ASEAN *halal* központjává tervez válni

Infoquest News Agency, 2024. július 11.

Settha Thavisin miniszterelnök elnökölt a Nemzeti Halal Ipari Bizottság (NHC) első ülésén, ahol az ülés jóváhagyta a Thai Halal Ipari Központ létrehozásával kapcsolatos műveletek előrehaladását és költségvetését, valamint a Thai Halal Ipari Fejlesztési Akcióterv (2024-2027) négyéves tervezetét. Az alapján Thaiföld 2027-re az ASEAN *halal* központjává tervez válni, összhangban az IGNITE THAILAND politikával, amelynek célja, hogy Thaiföldet élelmiszeripari csomóponttá tegye. Az akcióterv célja, hogy az ágazat bruttó hazai termékét 1,2%-kal, 55 milliárd baht értékben növelje, és évente 100 000 új munkahelyet teremtsen a szektorban, beleértve a Thailand Halal Valley létrehozásának jóváhagyását, amely az ország *halal* iparának fejlesztésére szolgáló központ lesz. Az Adroit Market Research szerint a globális *halal* piac értéke 2020-ban 7,2 ezermilliárd dollár volt, és 2028-ra várhatóan eléri a 11,2 ezermilliárd dollárt. A *halal* piac folyamatosan bővül, és különböző iparágakra terjed ki, mint például a szerény divat, a turizmus, a kozmetika, a kommunikáció, a szabadidő stb. területén. A globális *halal* élelmiszerkereskedelmi piac értéke 2024-ben 2,60 ezermilliárd dollár volt, és várhatóan 2030-ra 5,28 ezermilliárd dollárra nő, ami 12,5%-os növekedést jelent a világ muszlim lakosságának növekedése és a muszlim országok gazdaságainak bővülése miatt. A kormány szerint ez egy fontos üzleti trend, amelyet Thaiföldnek ki kell használnia.

Forrás: [รัฐบาล ตั้งเป้าดันไทยเป็นศูนย์กลางฮาลาลอาเซียนภายในปี 70](#)

Világszerte Vietnámban nőtt a leggyorsabban a milliomosok száma

Dat Nguyen, VnExpress, 2024. július 11.

Egy új jelentés szerint a vietnámi milliomosok száma 2013 és 2023 között gyakorlatilag megduplázódott, 19 400 főre, ami a leggyorsabb ütem világszerte. Az országnak 58 centimilliomosa (100 millió dolláros vagy annál nagyobb vagyonnal rendelkezők) és hat milliárdosa is van a Henley & Partners brit befektetési migrációs tanácsadó cég szerint. A növekedési ütemet tekintve Vietnámot Kína (92%), Mauritius (87%) és India (85%) követi. Az Egyesült Államok 5,49 millió milliomossal végzett az élen. Délkelet-Ázsiában Szingapúr vezeti a listát 244 800 milliomossal. A New World Wealth, egy dél-afrikai globális vagyonelemző cég előrejelzése szerint Vietnámban a következő 10 évben 125%-os vagyonnövekedés várható, ami ismét a leggyorsabb ütem lesz a világon. A vagyont az egy főre jutó GDP és a milliomosok száma alapján számítják ki. Az elmúlt 10 évben Vietnámban az egy főre jutó GDP 2,2-szeresére, 4284 dollárra nőtt.

Forrás: [Việt Nam có số triệu phú tăng nhanh nhất thế giới](#)

**EURASIA
CENTER**

KÖZEL-KELET

Közel-Kelet

A szaúdi külügyminiszter szankciók kiszabását kéri izraeli tisztviselőkkel szemben

الأخبار, Akhbaar, 2024. július 6.

Szaúd-Arábia külügyminisztere, Fajsza bin Farhán herceg sürgette az európai nemzeteket, hogy vezessenek be szankciókat a nemzetközi emberi jogi törvényeket megsértő izraeli tisztviselőkkel szemben, valamint arra figyelmeztetett, hogy Izrael gázai háborúja az egész Közel-Keletre is hatással van. „A Gázai övezetben kialakult helyzet nemcsak a palesztin kérdést érinti, hanem az egész térséget, és hozzájárul a további eskalációhoz, amely jelenleg Dél-Libanonban történik” – mondta a miniszter. Fajsza herceg kiemelte a nemzetközi közösség hallgatását a palesztinai békefolyamatot aláásó ciszjordániai telepek Izrael általi folyamatos bővítésével kapcsolatban. Szerinte az európai országok a legkevesebb, amit tehetnek, hogy elítélik Izraelt, amiért az nem tartja be vállalásait. Továbbá szigorúbb lépéseket kell tenniük, például szankciókat kell kiszabniuk azokkal a tisztviselőkkel szemben, akik megsértik a nemzetközi emberi jogi törvényeket – jelentette ki.

Forrás: [وزير الخارجية يدعو لخطوات أكثر صرامة تجاه إسرائيل](#)

Szaúd-Arábia vezető szerepre tör a Közel-Kelet légitársaságai között

Arab News, 2024. július 5.

A Közel-Kelet országai, köztük Szaúd-Arábia, az elmúlt néhány évben megerősítették légitársasági ágazatukat, valamint folytatják a gazdaság diverzifikációját azáltal, hogy csökkentik olajfüggőségüket. Szaúd-Arábia nemzeti légitársasági stratégiája eredményeképp 2019-hez képest megháromszorozta az utasok számát, 4,5 millió tonna rakományt kezel, és több mint 250 közvetlen célállomást hozott létre a királyság repülőtereiről globális helyszínekre. Májusban a Királyság Polgári Repülési Főhatósága által kiadott jelentés feltárta, hogy az ágazat 2023-ban 21 milliárd dollárral járult hozzá a Királyság bruttó hazai termékéhez.

Forrás: [Middle East airlines see 9.7% passenger demand growth: IATA](#)

Szaúd-arábiai állampolgárságot adtak kutatók, innovátorok és specialisták számára

الحرّة, Alhurra, 2024. július 6.

A Szaúd-Arábiában kiadott királyi rendelet több tudósnak, orvosnak, kutatónak, innovátornak, vállalkozónak és tehetséges személynek adományozott állampolgárságot – jelentette a Saudi Press Agency (SPA). „A bejelentés összhangban van azon kiadott királyi rendelettel, amely az ország állampolgárságát adományozza a vallási, orvosi, tudományos, kulturális, sport és technológiai területeken egyedülálló kompetenciákkal rendelkező szakértőknek és kivételes globális tehetségeknek, hozzájárulva a különböző ágazatok fejlődéséhez, valamint a „Vízió 2030” stratégiai céljaihoz. Szaúd-Arábia vonzó környezetet kíván teremteni, amely lehetővé teszi a kivételes kreatív elmék vonzását és megtartását” – számolt be az SPA.

Forrás: [السعودية.. منح الجنسية لعلماء وباحثين وأصحاب تخصصات نادرة](#)

Az isztambuli repülőteret Európa legjobb légi csomópontjának választották

وكالة الاناضول, Anadolu Agency, 2024. július 7.

Az isztambuli repülőtér elnyerte a „Legjobb repülőtér” díjat a légi csomópontok kategóriájában. A reptér évente több mint 40 millió utast fogad. A mega légi csomópont közleménye szerint az IGA Istanbul Airport megosztotta a díjat a római Fiumicino repülőtérrel, amely ugyanazon pontszámmal végzett az első helyen a tavalyi évben. Selahattin Bilgen, a repülőtér vezérigazgatója elmondta: „mindig új utakat keresünk, hogy felülmúlhassuk vendégeink elvárásait a repülőtéren a fenntarthatóság, a hozzáférhetőség, az innováció és a technológiai fejlődés terén.” Tavaly az isztambuli repülőtér több mint 76 millió utast szolgált ki, ami 18%-os növekedést jelent az egy évvel korábbihoz képest.

Forrás: ["مطار إسطنبول ينال جائزة "الأفضل في أوروبا"](#)

Irak: öt bombát találtak elrejtve a moszuli al-Núri mecsetben

نبض, Nabd, 2024. július 5.

Öt nagy bombát találtak a történelmi al-Núri mecset falai között elrejtve az észak-iraki Moszul városában, amely az Iszlám Állam fegyveres csoport uralmának maradványaihoz köthető. A 12. századi ferde minaretjéről híres mecsetet 2017-ben az Iszlám Állam lerombolta, és 2020 óta az ENSZ kulturális ügynöksége, az UNESCO helyreállítási erőfeszítéseinek középpontjában állt. „A robbanószerkezeteket a fal egy speciálisan átépített szakaszán rejtették el” – áll az UNESCO közleményében. „Az iraki hatóságokat azonnal értesítették, akik biztosították a területet, és a helyzet mára ellenőrzés alatt áll. Egy bombát hatástalanítottak és eltávolítottak, a maradék négyet pedig összekapcsolták, és biztonságosan ártalmatlanították őket.

Forrás: [#الموصل: العثور على 5 قنابل في جامع النوري في الموصل](#)

Maszúd Pezeskián nyerte az iráni elnökválasztást

الجزيرة, Al Jazeera, 2024. július 6.

Maszúd Pezeskián megnyerte az iráni elnökválasztás második fordulóját, legyőzve riválisát, Szaíd Dzsálilit – közölte a Belügyminisztérium. „[...] a leadott szavazatok [többségének] megszerzésével Pezeskián lett Irán következő elnöke”. Pezeskián a szavazatok 53,7%-át szerezte meg, ami a hivatalos számlálás szerint 16,3 milliót voksot jelent. Dzsálili 44,3%-ot, azaz 13,5 milliót szavazatot kapott. Az eredmények kihirdetését követő első nyilvános felszólalásában Pezeskián köszönetét fejezte ki azoknak, akik „szeretettel és az ország megsegítésére” szavaztak. „Mindenkire kinyújtjuk a barátság kezét... mindannyian ennek az országnak a polgárai vagyunk... mindenkire szükség van az ország fejlődése érdekében” – mondta az állami televízióban. Az Associated Press hírügynökség jelentése szerint Pezeskián hívei kivonultak Teherán és más városok utcáira, hogy megünnepeljék a győzelmét. A közösségi médiában található videók azt mutatják, hogy a támogatói az utcákon táncot lejtenek az ország számos városában, az autósok pedig dudálással adnak hangot örömüknek. A választáson való részvétel 49,8%-os volt. Pezeskián előzetesen azt ígérte, hogy megnyitja Iránt a világ előtt, mivel az iráni külkapcsolatok elmélyítésének elkötelezett híve.

Forrás: [بزشكيان يفوز بانتخابات الرئاسة الإيرانية](#)

EURASIA
CENTER

▶ **OROSZORSZÁG** **és a posztszovjet térség**

Oroszország és a posztszovjet térség

Örmény vezetéssel zajlott az EaEU iparpolitikai tanácsának ülése

Armenpress.am, 2024. július 9.

Az örmény gazdasági miniszter, Gevorg Papojan vezetésével tartották meg az Eurázsiai Gazdasági Unió iparpolitikai tanácsának soron következő ülését Jekatyerinburgban. A rendezvény fő témáját az ipari együttműködés irányai képezték 2030-ig. Papojan hangsúlyozta a közös mechanizmusok kidolgozásának fontosságát az ipar támogatása, az innovációk elősegítése, a technológiai modernizáció és a termékek versenyképességének növelése érdekében. Napirenden volt továbbá a robotika fejlesztése, az ipari robotok gyártására és bevezetésükre vonatkozó nemzetközi program kidolgozása, valamint az EAEU ipari ágazatokban megvalósuló közös kooperációs projektek pénzügyi támogatása.

Forrás: [Под председательством министра экономики Армении в Екатеринбурге прошло заседание Совета по промышленной политике ЕАЭС](#)

Moszkvában járt az indiai elnök

Vladimir Kulagin, Nurlan Gasyimov, Ilya Lakstigal, Vedomosztyi, 2024. július 10.

Oroszország elnöke, Vlagyimir Putyin és India miniszterelnöke, Narendra Modi tárgyalásokat folytattak a Kremlben, de a tervezett kibővített tárgyalásokra nem volt szükség. Modi meglátogatta a VDNH Összoroszországi Kiállító Központban az „Atom” pavilont is. A közös nyilatkozatukban a vezetők megállapodtak az eurázsiai biztonság fejlesztéséről, hangsúlyozva az ukrajnai helyzet békés megoldásának szükségességét. Elhangzott, hogy 2023-ban a kereskedelmi forgalom 66%-kal nőtt, és elérte a 65 milliárd dollárt a következő cél a 100 milliárd dolláros érték elérése 2030-ra. A felek tárgyaltak a katonai-technikai együttműködésről, a katonai berendezések és eszközök alkatrészeinek Indiában történő gyártásáról és a gazdasági kapcsolatok fejlesztéséről. Putyin meghívta Modit a 2024 októberében Kazanyban tartandó BRICS-csúcsra, Modi pedig 2025-ben várja Putyint Indiába. A pénzügyi-gazdasági együttműködés kérdéskörét megvitatta felmerült az orosz „RuPay” és a „Mir” fizetési rendszerek használatának lehetősége is. Utóbbit múlt héten Iránban is bevezették.

Forrás: [Как Нарендра Модии завершил свой визит в Россию](#)

Újraindul a vasúti kompözlekedés Grúzia és Bulgária között

Newsgeorgia.ge, 2024. július 11.

Grúzia és Bulgária megállapodott a Fekete-tengeri vasúti kompözlekedés helyreállításáról – jelentette a Grúz Vasút (GJZ) sajtószolgálata. Tbilisziben a GJZ megállapodást írt alá a Bolgár Vasút (BDZ) és a P.N.A. bolgár tengeri társaság képviselőivel. A felek megállapodtak az együttműködés feltételeiről a két ország közötti kompözlekedés helyreállítása érdekében. A kompözlekedés két éve szünetelt, az újraindításról egy éve folytak tárgyalások. A kompösszeköttetés a Fekete-tengeren igen fontos, annak hatékonyságától függ jelentősen a Középső Folyosó áteresztő képessége is, amely orosz-ukrán háború kitörése óta egyre nagyobb súllyal rendelkezik az eurázsiai logisztikai hálózatban.

Forrás: [Грузия и Болгария восстановят железнодорожную паромную переправу](#)

Szorosabb magyar-azeri mezőgazdasági együttműködésre számítanak Bakuban

Ajnur Bajramova, Report.az, 2024. július 12.

Magyarországon járt Mehdszun Mamedov azeri mezőgazdasági miniszter és az általa vezetett delegáció. A miniszter találkozott Nagy István miniszterrel annak érdekében, hogy megvitassák a két ország közötti mezőgazdasági együttműködés lehetőségeit. Mamedov hangsúlyozta a kapcsolatok további bővítésének fontosságát, és meghívta Nagyot Azerbajdzsánba, a látogatás célja elsősorban a karabahi befektetési lehetőségek feltérképezése kellene legyen az azeri fél szerint. Nagy István kifejezte Magyarország érdeklődését a partnerség fejlesztése iránt, és megerősítette a kereskedelmi kapcsolatok erősítésének fontosságát. Elfogadta a meghívást, és megígérte, hogy hamarosan ellátogat Azerbajdzsánba.

Forrás: [Азербайджан и Венгрия обсудили возможности сотрудничества в аграрной сфере](#)

Üzbegisztán és Magyarország elnöke a két ország közötti együttműködések kérdéseiről tárgyalt

Uzdaily, 2024. július 6.

Shavkat Mirziyoyev Üzbegisztán elnöke megbeszélést folytatott Orbán Viktor magyar miniszterelnökkel. A tárgyalások a Türk Államok Szervezetének Azerbajdzsánban tartott csúcstalálkozója keretében zajlottak. A megbeszélések során a két ország vezetője megvitatta az Üzbegisztán és Magyarország között fennálló együttműködésének aktuális kérdéseit. Mindkét fél elégedettségét fejezte ki a Taskent és Budapest közötti stratégiai partnerség gyakorlati működésével. Üzbegisztán elnöke ezzel kapcsolatban a találkozó végén kiemelte, hogy az elmúlt években csaknem megkétszereződött a Magyarország és Üzbegisztán közötti kereskedelmi forgalom, nőtt a közös projektek és vállalkozások száma is. A susai találkozó során a felek különös figyelmet fordítottak az üzbég-magyar kooperatív projektek megvalósításának felgyorsítására olyan iparágakban, mint a gyógyszeripar, a mezőgazdaság, a logisztika és az építőipar. Ugyanakkor hangsúlyozták annak fontosságát is, hogy az év végéig új beruházási projektsomagot készítsenek elő, és közös beruházási fórumot rendezzenek meg Kokandban.

Forrás: [Leaders of Uzbekistan and Hungary discuss multifaceted cooperation issues between the two countries](#)

Azerbajdzsán adott otthont a Türk Államok Szervezete csúcstalálkozásának

Daryo, 2024. július 6.

A Türk Államok Szervezete államfőinek informális csúcstalálkozására került sor az azerbajdzsáni Susában. A csúcstalálkozón, amelynek Ilham Aliyev azerbajdzsáni elnök vezetésével a kaukázusi ország adott otthont a szervezet minden tagja, köztük a megfigyelői státusszal rendelkező Magyarország is részt vett. A susai találkozót megnyitó beszédében Ilham Aliyev azeri elnök hangsúlyozta a türk nyelvű országok közötti kapcsolatok javításának és a türk világ megerősítésének fontosságát és felvázolta Azerbajdzsán hozzájárulását a regionális infrastruktúrákhoz, megemlítve a kelet-nyugati közlekedési folyosót és a Baku-Tbiliszi-Kars vasutat. A találkozó során Kasszim-Zsomart Tokajev kazah elnök hangsúlyozta az Azerbajdzsán és Örményország közötti béke fontosságát és kiemelte a Kaszpi-tengeren átnyúló nemzetközi szállítási útvonal jelentőségét is. A Recep Tayyip Erdogan elnököt helyettesítő Cevdet Yilmaz török alelnök is méltatta a susai eseményt kiemelve a szervezet életében a tagállamok közötti energetikai együttműködés fontosságát. Orbán Viktor magyar miniszterelnök köszönetét fejezte ki a meghívásért a susai rendezvényre, valamint felhívta a figyelmet az ukrajnai háború miatt kialakult globális megosztottság kockázataira. A csúcstalálkozó a Karabahi Nyilatkozat aláírásával zárult.

Forrás: [Turkic States unite in Shusha: leaders emphasize economic growth, climate action, and cultural ties at informal summit](#)

Dinamikus fejlődés jellemzi az Üzbegisztán és Kína közötti parlamentközi kapcsolatokat

Uzdaily, 2024. július 8.

Shavkat Mirziyoyev Üzbegisztán elnöke személyesen fogadta Kína Országos Népi Kongresszusának küldöttségét, amelyet az Állandó Bizottság elnöke, Zhao Lei vezetett. A taskenti találkozó során mindkét fél megleléssel nyugtázta az elmúlt években Üzbegisztán és Kína között elért legmagasabb szintű együttműködések helyzetét és azátfogó stratégiai partnerséget. Shavkat Mirziyoyev és Zhao Lei is azon meggyőződésének adott hangot, hogy az asztanai SCO-csúcs keretében lezajlott tárgyalások eredményei új lendületet adnak az országok közötti együttműködés bővítéséhez. Ezen kívül a taskenti találkozó során Kína megerősítette, hogy határozottan támogatja az Üzbegisztánban zajló társadalmi-gazdasági reformprogramot.

Forrás: [Президент Узбекистана с особым удовлетворением отметил динамичное развитие межпарламентских связей с Китаем](#)

Japán delegáció Taskentben

Uzdaily, 2024. július 9.

Üzbegisztán elnöke, Shavkat Mirziyoyev, személyes megbeszélésen fogadta a Japán Nemzetközi Együttműködési Bank elnöke, Tadashi Maeda által vezetett delegációt. A taskenti találkozó során megvitatásra kerültek Japán és Üzbegisztán vezető pénzüzetei kölcsönösen előnyös együttműködéseinek bővítési lehetőségei, valamint a japán vállalatok üzbegisztáni infrastrukturális projektekben történő részvételének aktuális kérdései. A megbeszélés során Tadashi Maeda hangsúlyozta, hogy Japán fontos szerepet tulajdonít az Üzbegisztánban kiemelt beruházási projektek megvalósításában történő részvételnek. Emellett emlékeztett arra is, hogy mára a közös japán-üzbég projektek portfóliója meghaladta a 3,7 milliárd dollárt, és olyan területekre terjed ki, mint a petrolkémia, a textilipar, az energetika és a közlekedési infrastruktúrák korszerűsítése. A találkozó végén megállapodás született egy hároméves együttműködési program elfogadásáról a Japán Nemzetközi Együttműködési Bankkal, valamint a Sojitz Corporationnel egy fejlesztési projekt megvalósításáról az üzbég gazdaság csúcstechnológiás ágazataiban.

Forrás: [Президент Узбекистана принял делегацию Японии](#)

A közép-ázsiai országok fontolgtják annak lehetőségét, hogy Azerbajdzsánon keresztül áramot exportáljanak Európába

Az.Day, 2024. július 10.

A közép-ázsiai országok fontolgtják annak lehetőségét, hogy Azerbajdzsán területén keresztül áramot exportáljanak Európába, derült ki az Azerbajdzsán és Üzbegisztán közötti együttműködéssel foglalkozó vegyes kormányközi bizottság 13. ülését követően. A kormányközi bizottság társelnökei, Mikail Jabbarov Azerbajdzsán gazdasági minisztere és Laziz Kudratov Üzbegisztán befektetési, ipari és kereskedelmi minisztere egyaránt kihangsúlyozták, hogy a bizottság napirendi pontja között első helyen a közép-ázsiai országok Európa felé irányuló villamosenergiaexportjának a kérdésköre állt. Ezen kívül a találkozó során a felek megállapodtak, hogy a jövőben a SOCAR és az Uzbekneftegaz együttműködik az azerbajdzsáni és üzbegisztáni olajmezők közös fejlesztésében. Továbbá hangsúlyozták azt is, hogy az Azerbajdzsán, Üzbegisztán és Kazahsztán energiarendszereinek egységesítéséről szóló, 2024 májusában aláírt együttműködési megállapodás a hatékony és kölcsönösen előnyös energiaszektorbeli együttműködés mércéje.

Forrás: [Страны ЦА рассматривают возможность экспорта электроэнергии в Европу через Азербайджан](#)

Impresszum

Szerzők:

Horváth Levente
Klemensits Péter
Seremet Sándor
Szakáli Máté
Tárik Meszár
Veres Szabolcs
Zoltai Alexandra

Szerkesztő:

Horváth Levente

A kiadó elérhetősége:

Eurázsia Központ
1117 Budapest, Infopark sétány 1i
eurasiacenter@nje.hu
<https://eurasiacenter.hu/>

A kiadásért felelős személy: Dr. Horváth Levente, igazgató

EURÁZSIA KÖZPONT

Budapest 2024

© Eurázsia Központ, Neumann János Egyetem

ISSN 2939-5720